

Asia: VN/27438/2023

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitysluonnos EU:n datasäädöksen täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

TIEKEN lausunto keskittyy erityisesti yritysten datalukutaidon sekä regulaatio-osaamisen kehittämistä koskeviin velvoitteisiin. On tärkeää panostaa käyttäjien ja kuluttajien datalukutaidon ohella myös yritysten dataymmärrykseen, jotta säädöksen velvoitteet ja mahdollisuudet ymmärretään yrityskentässä. Nykymuodossaan toimeenpanosuunnitelmassa ei huomioida tätä riittävällä tavalla.

Vastuutahojen määrittelyssä tulisi varmistaa, että panostetaan riittävästi datasäädöstä koskevan viestintään sekä neuvontaan, ja näiden kautta yritysten osaamisen lisäämiseen. Tässä yhteydessä kannattaa nostaa esiin käytännön esimerkkejä ja myös datasäädöksen liiketoiminnallisia hyötyjä. EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen jalkautuminen pk-yrityksiin on kestänyt pitkään, koska osa velvoitteista on ollut yrityksille epäselviä, eikä pk-yrityksillä ole välttämättä mahdollisuutta investoida juridiseen apuun rahallisesti. Muutos saadaan tehtyä nopeammin ja hallitummin, jos tietty taho ottaa aktiivisen roolin datasäädöksestä tiedottamisessa ja neuvonnassa sekä verkostojen hyödyntämisessä jalkautustyössä. Muutoin riskinä voi olla, että erityisesti pk-yritysten epätietoisuus ja osaamisen puute muodostuvat pullonkaulaksi datasäädöksen viemisessä käytäntöön.

Lakia valvovan viranomaisen toimimisessa yritysrajapinnassa neuvontaroolissa on kokemustemme mukaan ollut aiemmissa vastaavissa tilanteissa myös omat haasteensa, joten tähän tulisi uuden sääntelyn osalta kiinnittää huomiota, jotta sääntelyn velvoitteet ja mahdollisuudet osataan huomioida yrityskentässä. Yritysrajapinnassa toimivia organisaatioita ja portinvartijoita tulisi myös osaltaan tukea sekä datasäädösymmärryksen vahvistamisessa että datalukutaidon kehittämisessä ja tämä tulisi huomioida myös talousarviossa.

Niemi-Hugaerts Hanna
TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry